

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Fås overalt

SSFs Jubilæumsbog kan nu købes på amtssekretariatene til den pris, man selv ønsker at betale.

Forbudt

Bodil Jørgensen og ledsagende musikere giver den hele armen med Forbudte Sange, nu også i Flensborg.

Gråt Guld

De grænseoverskridende dansk-danske fortællemoder Grå Guld fortsætter, bl.a. med Thomas Hougesen

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

UDSÆTTES

Ingen Hanne Boel-koncert i 2020

På grund af Corona-pandemien udsættes Hanne Boel-koncerten, som skulle finde sted den 4. december på Flensborghus, til oktober 2021. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at oplyse en præcis dato.

Allerede købte billetter forbliver ikke gyldige men skal returneres. Billetterne refunderes via overførsel til ens bankkonto.

Derfor beder SSF venligst om en email til billetten@syfo.de med navn, kontonummer (IBAN nr.) og billettens ordre-nr. Der refunderes ikke gebyrer samt eventuelle forsendelsesomkostninger.

Dansk Sekretariat for Flensborg By

AFLYST

Ingen dansefest

Pga. af corona-pandemien bliver Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) og Sydslesvigsk Forening (SSF) nødt til at aflyse dansefesten Partina den 13. november i Volksbad.

Billetterne refunderes ved overførsel til ens bankkonto.

Derfor beder SSF venligst om en email til billetten@syfo.de med navn, kontonummer (IBAN nr.) og billettens ordre-nr. Der refunderes ikke gebyrer samt eventuelle forsendelsesomkostninger.

Dansk Sekretariat for Flensborg By

JUBILÆUMSFESTEN

Foto: SSF

Endnu en smertefuld aflysning

Smittetallene på begge sider af grænsen går desværre den forkerte vej. Meldingerne de seneste dage samt udsigten til øgede smittetal efter efterårsferien har fået SSFs ledelse til at træffe en tung beslutning: Jubilæumsfesten den 24. oktober er aflyst. Oprindeligt skulle SSFs 100-års fødselsdag fejres i juni, men på grund af Corona-pandemien valgte SSF den gang at skubbe markeringen til oktober. Håbet var, at situationen på det tidspunkt ville tillade en markering. Planlagt var tre fester i Flensborg, Hu-

sum og Slesvig.
- Men vi har hele tiden sagt, at vi bliver nødt til at tage hensyn til udviklingen, og nu må vi erkende, at det går den forkerte vej, lyder det fra SSFs generalsekretær, Jens A. Christiansen. Han henviser til, at antallet af smittede stiger i Danmark og i Tyskland.
- Især fester og store sammenkomster ser ud til at være problematiske. Derfor har vi spurgt os selv, om det er absolut nødvendigt at gennemføre markeringen af vores jubilæum lige nu, siger Jens A. Christiansen, der un-

derstreger, at det både for SSFs generalsekretariat og for SSFs forretningsudvalg har været en tung beslutning. Jens A. Christiansen fremhæver, at SSF fortsat arbejder for gennemførelsen af de planlagte kulturarrangementer.

- Vi satser alt på, at vore planlagte kulturelle aktiviteter, koncerter og teaterforestillinger kan gennemføres under ordnede forhold og begrænsninger. Det er særligt i denne tid vigtigt, at vi kan holde fast i vores fællesskab og det vigtige kulturelle arbejde. Men

det er klart, at vi som arrangør bliver nødt til at vise rettidig omhu og at vi handler ud fra et forsigtighedsprincip, fastslår Jens A. Christiansen. SSF satser også på, at landsmødet den 21. november på A.P. Møller Skolen kan gennemføres.

ram

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122

Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

BORGERFORENINGEN

Hovedgeneralforsamling for tilmeldte

Den selskabelige forening Borgerforeningen indkalder sine medlemmer til hovedgeneralforsamling i restaurant Borgerforeningen tirsdag den 20. oktober kl. 19. Der indle-

des med spisning for tilmeldte. Formand Aase Abild og bestyrelsesmedlemmerne Editha Wehlitz og Bodil Uldall modtager genvalg, mens to nye skal vælges. Sekretær

Iver H. Ottosen tager ligeledes mod genvalg, mens den kommissariske kasserer Birthe Lønborg gerne ser sig fritaget. Aftenens taler er rektor Heino Ag-

gedam: "Fra Odense til Flensborg". Alle, der ønsker at deltage den aften, skal tilmelde sig senest 16. oktober hos restaurantens vært.

AKTIVE KVINDER

Aflyser resten af året

DSH Foreningen Af Aktive Kvinder i Flensborg beklager at måtte aflyse de sidste arrangementer i Flensborg for i år p.g.a. Covid 19:
21.10. Hyggeaften med "tag-selv-bord" på DCB
11.11. Hygge- og sangaften med Aase Abild på DCB

2.12. Julehygge på DCB
Kredsens tur til "Böhmisches Bäderdreieck" blev p.g.a. krisituationen aflyst sent. Pengene bliver refunderet til de tilmeldte sidst i oktober.
Bestyrelsen håber, at man kan starte på en frisk i 2021 med mange spændende arrangementer.

HYGGETIME I HUSUM

Hvem er friserne?

Vær med når ilwe Boysen, forretningsfører for Friisk Foriining, besøger Husum Bibliotek og fortæller om friserne, deres skikke og sprog. Alle er velkomne, men HYGGETimen er især for unge og voksne, der gerne vil øve det danske ordforråd. Det er ikke undervisning men hygge-

lig snak på let dansk. Det er en forudsætning, at man kan forstå dansk. Tilmelding er nødvendig og sker til Husum Bibliotek på mail: husum@dcbib.dk eller telefon 04841 82280. Lørdag den 10. oktober kl. 11.30-12.30 i Husum Bibliotek.
Rita Jakobsen

WORKSHOP

På strikkerejse til Japan

Kom med på en rejse rundt i Japan på en workshop med strikkedesigner Lene Randorff fra Lillestrøm 20. oktober i Slesvig. I ord og billeder fortæller hun om sin rejse til Japan og ikke mindst om inspirationen til bogen RØD – en strikkerejse til Japan. Randorff er uddannet håndarbejds-lærer og har siden 2011 arbejdet fuldtids med at designe, sælge eget design, strikkekit samt holde kurser. Tirsdag, 20. oktober kl. 19 på Slesvig Bibliotek, Bismarckstr. 18a
For begyndere og øvede.
Medbring: Strikkepinde nr. 3 og 4 samt garn der passer til.
Entré 7€.
Det er nødvendigt at købe billet på forhånd på Slesvig Bibliotek.

Begrænset deltagerantal.
Arrangør: Dansk Centralbibliotek og Aktivitetshuset.

LL

UGEN DER KOMMER

10. Danmarks-Samfundet Sydslesvig: Dannebrog Rally i efterårets farver på **Flensborghus** kl. 10
12. Kvindeforeningen **Sdr. Brarup**: "Nemme ovnretter" i skolekøkkenet kl. 18.30
13. SSF-distrikt **Bøglund**: Spilleeftermiddag i forsamlingshuset kl. 15-17
14. SSF Flensborg by: Det Grå Guld med Thomas Hougesen og Werner Sander på Rebbølcentret i **Aabenraa** kl. 14.30
Oksbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
Slesvig Seniorklub: Mødeeftermiddag i Ansgarsalen kl. 14
15. Torsdagsklubben **Mårkær**: Møde hos Gertrud Jochimsen kl. 15
- Heer drääwe we üs
10. Herbstfest der mittelalterlichen Friesen im **Hunnebüller Koog** 10 Uhr
15. Friisk Foriining: Harfsthuuchschojl önj **Jarplund** Huchschöjl 15. önj e stormmoune, 15:00 - 18. önj e stormmoune, 13:00

GUDSTJENESTER

18. s. e. trin., søndag den 11. oktober 2020, Joh. 15, 1-11

Aventoft Menighedshus	9.30	Tygesen
Egernførde	15	Vogel
FL Ansgar Kirke	10	Böll
FL Helligåndskirken	10	Knudsen
FL Sct. Hans	9.30	Egeris
FL Sct. Jørgen	11	Egeris
Frederiksstad	16	Heide-Jørgensen
Harreslev	11.30	Böll dåb
Husum	11	Heide-Jørgensen
Kappel	11.30	Schmidt
Slv. Ansgar	10	Olesen
Sørup Sognekirke	9.30	Mogensen
Tarp	10	Risvig
Tønning	14	Heide-Jørgensen
Valsbølhus	10.30	Strelow
Vesterland / Skt. Niels	10.30	dansk / tysk

SSFs JUBILÆUMSBOG

Nu fås den på alle SSF's sekretariater, Danevirke Museet og Flensborg Bibliotek.

EN GENFORENINGSFEJRING

De forbudte Sange med Bodil Jørgensen 22. oktober i Flensborg.

De forbudte Sange med Bodil Jørgensen

Fredag den 22. oktober kl. 19:00 kan man opleve Bodil Jørgensen med genforeningsfejringen og De forbudte Sange i Tyske Hus/ Deutsches Haus i Flensborg.

Bag overskriften gemmer der sig et af de mere kuriøse kapitler i Danmarkshistorien. Danmark blev ved slaget ved Dybbøl reduceret med en tredjedel. Selvfølelsen fik et knæk, og sorgen var til at få øje på. Fra at have været et land med flere kulturer og sprog samledes man nu om det, der var tilbage, og sproget fik gennem de danske sange stor betydning i kampen for ny identitet. Specielt i det tabte land blomstrede sangkulturen både ved offentlige møder og i private hjem. Den tyske statsmagt begyndte at opfatte de dansksindede sange som protester mod den nye orden og censurerede sangene, hvoraf mange blev forbudte at synge. På den måde opstod der hvide sider i Den blå Sangbog, forløberen til Højskolesangbogen.

De fleste af sangene kendes af alle og læres fra barnsben, andre lever en mere perifer tilværelse men er ikke af den grund mindre interessante. I anledning af 100 årsjubileet for Genforeningen bliver det nu muligt at opleve de forbudte sange ved koncerter med skuespilleren Bodil Jørgensen.

22. oktober kører skuespilleren Bodil Jørgensen hele registeret frem i anledning af 100 års jubileet for Genforeningen.

Hun synger nogle af de sange, der blev censureret ud af Den Blå Sangbog af den tyske besættelsesmagt i årene mellem 1864 og 1920. Historierne om grænser, sorg og længsel fortæller og synges med hele Bodil Jørgensens register af følelser, indlevelse, kærlighed og humor. Med Martin Schacks Kvartet som medspillere er man sikret en musikalsk ramme af højeste karat, og sangene fra dengang vil fremtræde i nye opdaterede udgaver. Der er tale om en forestilling, hvor

ord og musik sammen belyser en tid, som har været afgørende for vores selvfølelse som danskere i dag. Der blev indspillet en cd i december 2019, som vil være mulig at købe til koncerterne.

Medvirkende:

Bodil Jørgensen
Martin Schack - kapelmester, piano
Jesper Riis - trompet
Jesper Hindø - kontrabas
Martin Klausen - trommer

Billetter:

ssf-billetten.de, +49 461 14408 125, SSF's sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL, Reisebüro Peelwatt FL og ved indgangen.
Arr: Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Sprogforeningen og Dansk Lærerforening i Sydslesvig

INTERREG

Nu skal der mere fokus på ligheder end på forskelle mellem danskere og tyskere i grænselandet.

Foto: Interreg Deutschland-Danmark

Fremtidsparlament skal styrke dansk-tysk fællesidentitet

Nu skal der mere fokus på ligheder end på forskelle mellem danskere og tyskere i grænselandet. Et nyt erindrings- og fremtidsparlament skal bane vejen.

Borgere på begge sider af den dansk-tyske grænse blive indbudt til en stribe arrangementer for at diskutere, hvordan samarbejdet på en række områder samt forståelsen på tværs af grænsen kan styrkes fremover. Der sker i forbindelse med det banebrydende grænseoverskridende nye projekt "PerspektivRegion – Dansk-Tysk Erindrings- og Fremtidsparlament", som netop har fået bevilget penge fra Den Europæiske Fond for Regional Udvikling gennem EU-programmet Interreg Deutschland-Danmark, der har sekretariat i Kruså.

50 DELTAGERE

Projektet skal øge borgernes viden og bevidsthed om dansk-tysk levevis, kultur og historie ved at skabe en form for parlamentariske samtalerum, hvor borgere fra begge sider af grænsen kan mødes og bidrage til en dansk-tysk forståelse og fællesskabsfølelse. Og i anledning af det kulturelle venskabsår og Genforeningen 2020 har det særlig stor betydning. "Vi ønsker at styrke en fælles identitet for den dansk-tyske grænseregion. Ved at finde frem til ligheder skal de mentale grænser flyde ud og berøringspunkterne synliggøres og styrkes. Med udviklingen af innovative ideer og koncepter skal samhørigheden med hinanden støttes langsigtet på begge sider af grænsen", siger Kenno Strupp, projektkoordinator ved Heinrich-Böll-Stiftung Schleswig-Holstein, der er ansvarlig for projektets gennemførelse sammen med danske partnere.

Til hver samling vil det nye erindrings- og et fremtidsparlament indbyde 50 deltagere eller 'parlamentsmedlemmer' fra grænseregionen for at diskutere forskellige temaer og udfordringer – gennem en hel uge. F.eks. omkring temaerne klima, tilhørsforhold, uddannelsesmuligheder og kulturtilbud. Da deltagerne, efter en kort introduktion fra eksperter, skal agere selvstændigt, kan meget opstå; ordet er frit og alt er muligt. Netop det er et bevidst ønske projektpartner-

ne har. Parlamentsdeltagerne bliver fundet gennem en ansøgningsproces, hvor alle har mulighed for at deltage. Resultatet fra hver parlamentssamling bliver præsenteret for offentligheden via forskellige arrangementer, videoer og kunststillinger mv.

'VI-FØLELSEN'

"Den dansk-tyske grænseregion er et forbillede og giver menneskerne i regionen mange muligheder og perspektiver. At være sammen og lære af hinanden er normalt for borgerne i grænseregionen, og en hverdag uden dette er utænkelig. Det har corona-pandemien været god til at understrege. Projektet inviterer til en ligeværdig diskussion om ligheder og forskelle, som skal bidrage til en "vi"-følelse og en fælles identitet", siger Preben Jensen, Region Syddanmarks repræsentant i dansk-tyske spørgsmål og medlem i Interreg-udvalget, der har godkendt penge til projektet. "PerspektivRegion – Dansk-Tysk Erindrings- og Fremtidsparlament" gennemføres i samarbejde med både danske og tyske partnere. På dansk side er det bl.a. Syddansk Universitet, Billedkunstneres Forbund Syddjylland og Jyderup Højskole.

Atelierhuset i Ansharpark, Kiel, Leadpartner Heinrich-Böll-Stiftung Schleswig-Holsteins hovedkvarter.

Foto: Kunstverein Haus 8 e.V.

På tysk side er Heinrich-Böll-Stiftung Schleswig-Holstein i Kiel blot én af flere partnere.

DELTAGENDE PARTNERE:

Fra Danmark:

- Jyderup Højskole
- Institut for Historie, Syddansk Universitet
- Billedkunstneres Forbund Syddjylland
- Flere følger

Fra Tyskland:

- Heinrich-Böll-Stiftung Schleswig-Holstein
- Abteilung für Kunst und visuelle Medien, Institut für Ästhetisch-Kulturelle Bildung, Europa-Universität Flensburg
- Historisches Seminar der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel
- Kunstverein Haus 8 e.V.
- Bundesverband bildender Künstler Schleswig-Holstein

DET GRÅ GULD

Werner Sander. Foto: Jens Overgaard

Thomas Hougesen. Foto: DKS

Næste møde 14. oktober i Rebbølcentret

Grænseforeningen Aabenraa og Sydslesvigsk Forening Flensborg By indbyder alle interesserede til et nyt Grå Guld-møde, mødet over grænsen, onsdag den 14. oktober kl 14.30 – ca. 17 i Folkekulturhuset Rebbølcentret, Vollerupvej 45, 6392 Bolderslev. To markante mennesker fra henholdsvis Aabenraa og Flensborg fortæller om stadier på deres livsvej, der i særlig grad har formet dem som de mennesker, de er i dag.

Fra Hjordkær fortæller Werner Sander om sin livsbane fra flygtningedreng til sønderjyde med stort S. Werner Sander flygtede sammen med sin familie i 1945 fra det daværende Westpreussen til Danmark, hvor han efter ophold i 4 flygtningelejre blev sendt tilbage til Tyskland i vinteren 1949.

I 1951 vendte han sammen med sin mor og to brødre tilbage til Danmark. Moren blev gift med en husmand i Rebbøl. Efter endt realksamen kom Werner i lære som typograf. Herefter arbejde i et bogtrykkeri i Tønder og

endelig egen virksomhed i Hjordkær. I dag nyder 77-årige Werner sin pensionisttilværelse med mange gøremål i lokalområdet og jagten i de svenske skove med gode jagtkammerater. Fra Flensborg fortæller pastor Thomas Hougesen.

Thomas Hougesen kan se tilbage på et spændende liv. Født og opvokset nord for grænsen er han kommet fra af være politibetjent, streetworker, menighedernes børne- og ungdomskonsulent i SdU og Danske Kirke i Sydslesvig til at være præst i Sporskifte danske Menighed. En interessant og afvekslende livsrejse, som til sidst har ført til hans drømmestilling i et "dansk smørhul" i det sydvestlige Flensborg. Thomas gør alt fuldstændig helhjertet og er næsten ikke til at bremse i sit engagement for det danske mindretal. Her møder vi en af ildsjælene, som yder langt mere end bare at passe sit job! På mødet gælder de kendte hygiejne- og afstandsregler grundet corona. Fri entré og gratis kaffe og kage.

I FORBRYDELSENS VERDEN

Mød tidligere politiinspektør, efterforskningschef og drabschef i Politiets Rejsehold, Bent Isager-Nielsen 21. oktober i Flensborg.

Man jager et bæst og fanger et menneske

Findes der onde mennesker eller blot onde handlinger? Kommer det onde nogle gange fra den mest uventede kant? Er ondskab og fascinationen af det onde årsag til, at drab og opklaring i bøger, film og tv-serier er så populært?

Bent Isager-Nielsen byder indenfor i forbrydelsens verden og giver et indblik i det ofte kolossale og minutøse arbejde, en efterforskning består af. Med udgangspunkt i sine bøger giver han eksempler på virkelige mordgæder og deres opklaring – herunder retsmedicin, afhøringssteknik, kriminalvidenskab, DNA-registrering og gerningsmandsprofilering. Han uddyber samtidig motiverne på forbrydelse, hvor kunsten er at sætte sig ind i gerningsmandens tankegang. Med en livslang karriere som tidligere politiinspektør, efterforskningschef og drabschef i Politiets Rejsehold kender den nu pensionerede Bent Isager-Nielsen sit fag til fingerspidserne. I hans tid inden for politiet var han en garvet efterforskningsleder med talrige opklaringer af alvorlige forbrydelser. Han har nærstuderet seriemordere og voldtægtsforbrydere - bl.a. hos FBI og Scotland Yard - for at forstå motiverne bag forbrydelserne.

I Bent Isager-Nielsens første bog, "Man jager et bæst og fanger et menneske" skriver han: Alle mennesker kan slå ihjel. Det er en af de erkendelser, jeg har taget med mig fra 20 år på rejseholdet. Men det betyder ikke, at alle mennesker bliver mordere. I min tid som chef for rejseholdets drabssektion har jeg set nok død og mødt tilpas mange drabsmænd til at vide, at selv den mest brutale morder inderst inde er et menneske. Måske drabsmandens drifter er mere dystre og kræfterne mørkere. Men i næsten et og alt ligner han dig og mig. På rejseholdet havde vi et motto, som jeg har båret med mig i mit arbejde: Man jager et bæst og fanger et menneske. Bent Isager-Nielsen er tilknyttet DR – både som ekspert og vært. Han er kendt for, at han har en unik evne til at perspektivere de mange sager og deres betydning, og selv om emnerne er alvorlige, formår han at bringe en befriende humor ind i foredraget. Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstrasse onsdag 21. oktober kl. 19. Entré 7€. Køb billet på forhånd på biblioteket. Begrænset antal deltagere. Arrangeret af SSF Flensborg by og DCB

LL